

Türk Ve İslam Devletlerinde Yetişen Bilginler Konu Testi

Soru 1

8-11. yüzyıllarda İslam dünyasında yetişen Birunî, Harezmi, İbni Sina gibi bilginlerin eserleri, Avrupa dillerine çevrilerek üniversitelerde okutulmuştur.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam bilginleri bilimsel gelişmeye katkı yapmıştır.
- B) İslam dini bilimi teşvik etmiştir.
- C) İslam bilginlerinin eserleri Batı'da kabul görmüştür.
- D) Çağdaş uygarlık tümüyle İslam bilginlerinin eseridir.

Soru 2

Aşağıdakilerden hangisi, Fatih'in açtığı Sahn-ı Seman Medresesi'nde dersler veren matematik bilginidir?

- A) Batlamyus
- B) Takiyyüddin
- C) Ali Kuşçu
- D) Nasreddin Tusi

Soru 3

Birünî; matematik, astronomi, eczacılık ve sosyoloji gibi değişik alanlarda çok sayıda eser vermiştir. Eski Yunan medeniyetini ve bilginlerini takdir etse de Aristo ve Batlamyus'un teorilerinden bazılarını karşı çıkararak Dünya'nın durağan değil, dönen bir kütle olduğunu ileri sürmüştür. Parçada verilen bilgiye göre Birünî hakkında, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok yönlü bir bilim insanıdır.
- B) Dünya bilim mirasına katkıda bulunmuştur.
- C) Batı medeniyetine ait eserlerden yararlanmıştır.
- D) Buluşlarının doğruluğu yaşadığı dönemle sınırlı kalmıştır.

Soru 4

• Coğrafya ve astronomi ile de uğraşan Harezmi, en önemli çalışmalarını matematik alanında yaptı. Sıfırı matematiğe kazandırdı. Cebir ile ilgili kitabı tercüme edilerek 17. yüzyıla kadar Avrupa üniversitelerinde okutuldu.

• İbn-i Sina; tıp, felsefe ve diğer bilimlerdeki çalışmalarıyla tanınır. Özellikle tıp alanında yazmış olduğu "El Kanun-Fi't-Tıp" (Tıp Kanunu) adlı eseri, Doğu ve Batı ülkelerinde uzun yıllar okutulmuştur.

Bu bilgilere göre; aşağıdaki yargılardan hangileri Harezmi ve İbn-i Sina'nın ortak özelliklerindedir?

- I- Aynı dönemde yaşamış olmaları
- II- Çalışmalarının evrensel nitelik taşımaları
- III- Benzer alanlarda eserler vermeleri
- IV- Çok yönlü çalışmalar yapmaları

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) II ve IV

Soru 5

Abbasi halifelerinden Me'mun bir grup bilgini dünya haritası çizdirmek ve coğrafya kitabı yazdırmak için görevlendirdi. Bilginler Marinus'un haritasından ve Batlamyus'un kitabından yararlandılar ve bu kaynaklardaki bir çok yanlış da düzelttiler.

Bu bilgiye bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam dünyasında Sosyal Bilimler de çalışmalar yapılmıştır
- B) Halife bilimsel çalışmaları desteklemektedir
- C) Coğrafya bilgisinde Avrupalılar İslam dünyasından daha ileridedir
- D) İslam bilginleri yabancıların kaynaklarından yararlanmıştı

Soru 6

İslam dünyasının en büyük düşünürlerinden biri "İbni Sina"dır.(980-1037) Orta çağ batı dünyasında Avicenne adı ile tanınmıştır. İbni Sina birçok konuda eser yazmış felsefe tıp

fizik ve matematik konularında yazdığı eserler başvuru kitabı olarak Avrupa üniversitelerinde okutulmuştur.

Verilen bilgilerden İbni Sina ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin cevabına ulaşılamaz?

- A) İbni Sina kimdir?
- B) Orta çağ Batı dünyasında nasıl tanınmaktadır?
- C) Hangi alanda eserler yazmıştır?
- D) Onu örnek alan bilim adamları kimlerdir?

Soru 7

Fatih, Akkoyunlu elçi heyeti içinde Ali Kuşçu'nun bulunduğunu öğrenince, törenle karşıladı ve padişahın hiçbir elçiye göstermediği sevgi ve saygıyı kendisine gösterdi. Bu ilginin sebebini padişahın öğrenmek isteyenlere Fatih, "Ali Kuşçu, Uzun Hasan'ın elçisi değil, bilginin güneşidir." demişti Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Fatih Akkoyunlularla dost ilişki kurmak için elçilere iyi davrandı.
- B) Fatih bu elçi heyetinin Uzun Hasan tarafından gönderilmediğini düşünüyordu.
- C) Elçi karşılamaları hep törenle olmaktadır.
- D) Fatih bilime ve bilim adamlarına önem vermektedir.

Soru 8

Bilim insanı, bilgiyi toplayan, soru soran, gözlem ve deneylerle sorularına cevap arayan insandır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilim insanında bulunması gereken özelliklerinden değildir?

- A) Araştırmacı
- B) Sorgulayıcı
- C) Meraklı
- D) Karamsar

Soru 9

El Harezmi ünlü matematik, astronomi ve coğrafya bilginidir. Paramızda, sınav notlarımızda ya da bilgisayarıımızın çalışma esasını oluşturan kodlarında sıkça kul-lanılan sıfır sayısını, ünlü Türk bilgini El Harezmi'ye borçluyuz..

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Matematik biliminin temelleri sadece batılı bilgin-ler tarafından atılmıştır.
- B) Türk dünyasında toplumların gelişmelerine büyük katkıda bulunan bilim adamları yetişmiştir.
- C) Coğrafya, matematik ve astronomi aynı bilim dallarıdır.
- D) Sıfırın icadı tüm dünyayı ilgilendiren bir olay olmadığı için geçmişte sadece Türkler tarafından bilinmiştir.

Soru 10

16. yüzyılda yaşayan Osmanlı astronomi bilginlerinden Takiyyüddin, Padişahın izniyle Tophane' de yeni bir rasathane kurulmasını sağlamış, ancak bu rasathane bir süre sonra zamanın şeyhülislamının isteği üzerine yıkılmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Çeşitli alanlarda bilimsel çalışmalar yapıldığının
- B) Toplumda bilim adamlarına büyük hayranlık duyulduğunun
- C) Bilimsel alanlarda önemli buluşlar yapıldığının
- D) Bilimsel çalışmanın, toplumun bazı kesimlerince desteklenmediğinin